

NİKARAGUA BİLGİ NOTU

TEMMUZ 2024

GÜNCEL VERİLER

MAKROEKONOMİK GÖSTERGELER VE TAHMİNLER

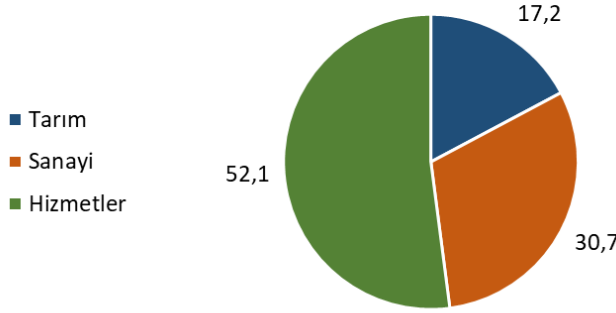
GÖSTERGE	DEĞER	2022	2023	2024
GSYH (cari fiyatlarla)	Milyar USD	15,7	17,4	18,8
Büyüme	%	3,8	4,7	3,5
Nüfus	Milyon Kişi	6,6	6,7	6,7
Kişi Başı Gelir	USD	2.372	2.608	2.791
Enflasyon	%	11,6	5,6	4,8
İşsizlik Oranı	%	7,5	7,2	6,8
Bütçe Dengesi / GSYH	%	0,3	0,7	0,8
Cari Dengesi / GSYH	%	-1,6	4,5	3,1
İhracat	Milyar USD	7,4	7,4	-
İthalat	Milyar USD	11,2	10,9	-
Türkiye'nin İhracatı	Milyon USD	13,2	28,0	28,6
Türkiye'nin İthalatı	Milyon USD	2,3	5,1	4,4

Kaynak: IMF Küresel Ekonomik Görünüm Nisan 2024, Trademap, TÜİK

1. GENEL GÖRÜNÜM

Sektörlerin GSYH Payları (%)

Kaynak: Nikaragua İstatistik Kurumu, 2023

Nikaragua, Latin ve Amerika'nın en fakir ülkelerinden biridir. Geçmişte İspanya ve İngiltere sömürgesi olan ülke, ABD tarafından dış müdahalelere maruz kalmış, Somoza Garcia 1937 yılında başa geçmiştir. 1972 yılında başkent Managua'da meydana gelen depremde Somoza'nın uluslararası yardımları nüfuzuna geçirmesiyle başlayan protestolar rejimin 1978 yılında iç karışıklıklar ile Somoza istifa etmiş, Sandinista olarak bilinen muhalifler iktidara geçmiştir. 1980'lerde devrimin getirdiği karma ekonomi modeli (%60'ı özel, %40'ı kamu) politikaları borçluluğu artırmış, 1985 yılında ABD'nin ülkede yapılan seçimleri tanımaması akabinde uyguladığı ambargolar hali hazırda yüksek olan kamu borcunun zirve yapmasında belirleyici olmuştur. Kemer sıkma politikaları, uluslararası yardımlar ülkede yüksek enflasyonunun kontrol altına alınmasına, ılımlı da olsa düşük ekonomik büyümelere sebep olmuştur.

Venezuela'dan gelen yardımlarında etkisiyle 2010 ile 2017 arasında ortalama %5,1 büyüyen Nikaragua ekonomisi 2018 yılında vergi artırımının protesto edilmesiyle başlayan süreçte daralmıştır. Bölgenin en fakir ülkelerinden biri olması, salgın ile birlikte birçok Nikaragualının ülkeyi terk etmesine neden olurken yurtdışında yaşayan Nikaragualıların ülkelerine gönderdikleri transfer gelirleri, ekonomik büyüme için önem teşkil etmektedir.

Tarım sektörünün katma değer üretim içerisindeki payı 2023 yılında %17,2 seviyesinde gerçekleşmiştir. Nüfusun %27'si, erkeklerin ise %40'ı tarım sektöründe istihdam edilmektedir. Şeker kamışı üretimi 2010 ile 2022 arasındaki dönemde yılda ortalama 6,6 milyon ton seviyesinde gerçekleşmiştir. Kahve, tütün, büyükbaş hayvan etleri (taze veya dondurulmuş), barbunya önemli ihraç kalemleri olarak öne çıkmaktadır. Muz, pamuk, susam, soya ve fasulye ülkede yetiştirilen başlıca tarımsal ürünlerdir. Ülke topraklarının %40'ına yakını tarım arazileri oluştururken ekonomi ve nüfus ülkenin batısında yoğunlaşmıştır.

Nikaragua doğal kaynaklar açısından zengindir. Altın, gümüş, çinko, bakır, demir cevheri, kurşun ve alçıtaşı yatakları bulunmaktadır. La Libertad ve El Limón gibi büyük ölçekli altın madenleri önde gelen üreticiler arasında yer almaktadır. Ülkede çok sayıda yanardağ bulunması nedeniyle Orta Amerika'daki en büyük jeotermal potansiyele sahip ülkesi olarak kabul edilir.

NİKARAGUA BİLGİ NOTU

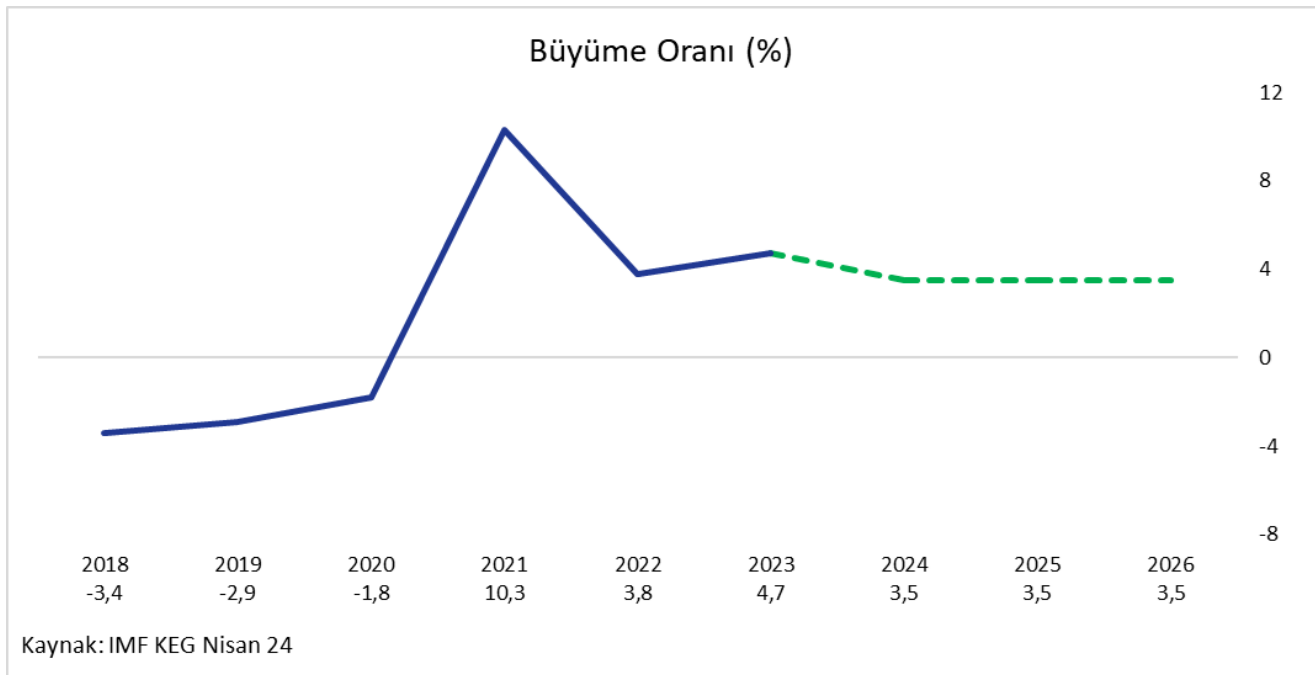

Tekstil, hazır giyim, gıda – alkollü içecekler, dondurulmuş et, çimento, tütün, kauçuk, mobilya sektörleri Nikaragua’da öne çıkan imalat sanayi sektörleridir. 2023 yılı verilerine göre, sanayi sektörünün katma değer üretim içerisindeki payı %30,7 seviyesindedir. Serbest ticaret bölgelerinde kurulan küçük fabrikalar üretimin çeşitlendirilmesi konusunda önemli rol üstlenmiş, küçük orta işletmelerin sayısını teşvik etmektedir.

Hizmetler sektörünün milli gelir içerisindeki payı 2023 yılında %52 seviyesinde olmuştur. Salgın öncesi ülkeyi 1,5 milyona yakın turist ziyaret ederken bu rakam 2020 yılında 500 binin altına gerilemiş, 2022 yılında ise 930 bin seviyesinde gerçekleşmiştir. Orta Amerika ülkeleri özellikle Kosta Rika, Guatemala ve Honduras ülkeyi en çok ziyaret eden ülkelerdir. 2023 yılında ülkeyi ziyaret eden turist sayısının 1,2 milyonun üzerinde olduğu öngörülmüşken turizm gelirlerinin 2023 yılında 700 milyon USD’nin üzerinde gerçekleştiği tahmin edilmektedir.

Salgın sonrası ülkede artan enflasyonist ortam sebebiyle birçok Nikaragualı ülkesini terk ederek ABD, Kosta Rika gibi ülkelere göç etmiştir. Yurtdışında yaşayan Nikaragualıların ülkelerine gönderdikleri transfer gelirleri 2019 yılında 1,7 milyar USD iken 2023 yılında 4,7 milyar USD’ye yükselmiştir. 2023 yılında milli gelirin %26’sına tekabül eden transferler kamu gelirlerinin de %10’luk kısmını oluşturmaktadır. Kamu borcu 2002 yılında milli gelirin %110’una yakınken 2019 yılında %40’a kadar gerilemiştir.

BÜYÜME: Nikaragua ekonomisi, salgın ile birlikte tarım sektörünün durgunlaşması, sanayi sektörünün daraldığı bir döneme girmiş, 2021 yılında emtia fiyatlarındaki artışın etkisiyle sanayisi %21,2 büyümüştür. Ekonomik büyüme 2022 yılında hem sanayi hem de tarımın durgunlaşması ile yavaşlamış ve %3,8’e gerilemiştir. 2023 yılında tarım sektöründeki daralmaya rağmen sanayi sektörünün %6,1’lik güçlü büyümesi ekonominin hızlanarak %4,7 büyümesinde etkili olmuştur. 2023 yıl genelinde hizmetler sektörü %4,9 büyüyerek bir önceki yıla göre düşük ancak güçlü büyüme sergilemiştir. Önümüzdeki dönemde, IMF ülke ekonomisinin %3,5 bandında büyüyeceğini öngörmektedir.

2. SWOT ANALİZİ

Güçlü Yönleri:

Nikaragua verimli topraklara ve tarım için elverişli bir iklime sahiptir. Kahve, sığır eti, şeker ve tütünün önemli bir ihracatçısıdır. Altın ve diğer mineraller dahil olmak üzere doğal kaynakların yanı sıra önemli ormanlık alanlar bakımından da zengindir. Kuzey ve Güney Amerika arasında konumlandırılmış olup, ticaret için potansiyel lojistik avantajları bulunmaktadır. Doğal güzellikler, kültürel miras ve büyüyen eko-turizm sektörü önemli gelir kaynağıdır. Nispeten düşük işgücü maliyetleri, özellikle emek yoğun endüstrilerde yabancı yatırımı çekebilir.

Zayıf yönleri:

Devam eden siyasi huzursuzluk ve otoriter yönetim tarzı, yabancı yatırımı caydırabilir. Yollar, limanlar ve elektrik şebekeleri dahil olmak üzere az gelişmiş altyapı ekonomik büyümeyi engellemektedir. Birkaç ihraç ürününe aşırı bağımlılık, ekonomiyi uluslararası piyasalardaki fiyat dalgalanmalarına karşı savunmasız hale getirmektedir. Nüfusun önemli bir bölümünün temel hizmetlere erişiminin olmadığı yüksek düzeyde yoksulluk ve gelir eşitsizliği ile karşı karşıyadır. Yolsuzluk ve hukukun üstünlüğünün zayıf olması, ekonomik kalkınma çabalarına ve yatırımcıların güvenine zarar verebilir.

Fırsatlar:

Nikaragua'nın doğal kaynakları göz önüne alındığında, jeotermal, rüzgar ve güneş enerjisi gibi yenilenebilir enerji kaynaklarına yatırım potansiyeli yüksektir. Organik ve yüksek değerli ürünler de dahil olmak üzere tarımsal üretimi çeşitlendirme ve artırma fırsatları bulunmaktadır. Ticaret anlaşmalarından ve bölgesel ekonomik entegrasyondan elde edilmesi muhtemel potansiyeller yüksektir. Turizm sektörünün, özellikle eko-turizmin ve macera turizminin genişletilmesine yönelik kullanılmayan potansiyel, uygun reformlar ve teşviklerle imalat, madencilik ve enerji gibi sektörlerde doğrudan yabancı yatırım çekme potansiyeli ülkeyi daha müreffeh hale getirebilir.

Tehditler:

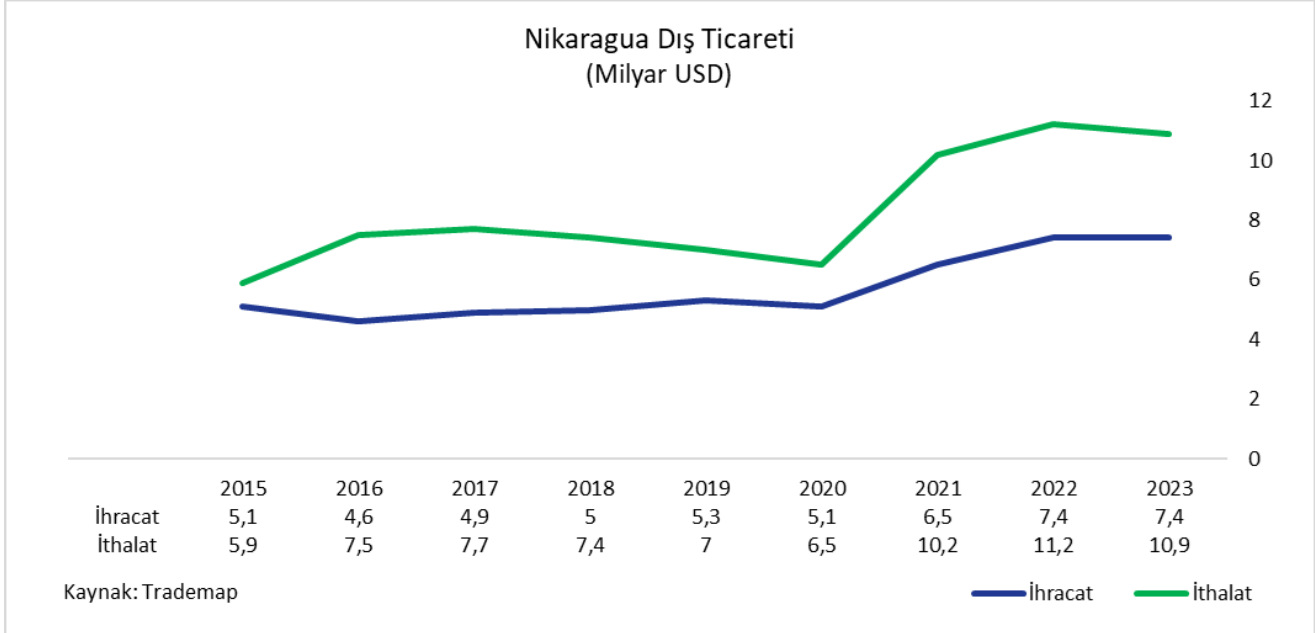
Devam eden siyasi istikrarsızlık ve sivil huzursuzluk potansiyeli, ekonomik istikrar ve büyüme açısından önemli riskler oluşturmaktadır. Tarımı, altyapıyı ve genel ekonomik dayanıklılığı etkileyebilecek doğal afetlere ve iklim değişikliğinin etkilerine karşı hassasiyeti bulunmaktadır. Büyük ticaret ortaklarından ABD, Avrupa Birliği ekonomilerindeki gerilemeler ülkenin ihracatını ve işçi dövizlerini olumsuz etkileyebilir. 2020 salgınında görüldüğü gibi sağlık krizlerinin ekonomik faaliyetleri aksatma ve halk sağlığı sistemlerini zorlaması ülkeden göçü artırarak potansiyel büyümesini düşürmüştür. Yüksek düzeydeki yoksulluk ve eşitsizlik, sosyal huzursuzluğa yol açarak ekonomik ortamı daha da istikrarsızlaştırabilir.

3. DIŞ TİCARET

Nikaragua 2015 ile 2020 arasındaki dönemde yılda ortalama 2 milyar USD dış ticaret açığı vermiştir. 2021 yılında ülkenin ihracatı bir önceki yıla göre %27,5 artarken ithalatının %57 yükselmesi ile dış ticaret açığı 3,7 milyar USD'ye yükselmiştir. 2022 yılında ihracat %14 seviyesinde yükselmesine rağmen ithalatın da %10 artması dış ticaret açığının 3,8 milyar USD ile daha da derinleşmesine neden olmuştur.

2023 yılında ithalatın %2,7 azalması, ihracatın ise yatay seyri ile dış ticaret açığı 3,5 milyar USD'ye gerilemiştir. Ülkenin dış ticaret hacmi ise, 2015 yılında 11 milyar USD iken 2021 yılında 16,7 milyar USD'ye yükselmiş, 2022 ve 2023 yıllarında ise 18,5 milyar USD seviyesine çıkmıştır.

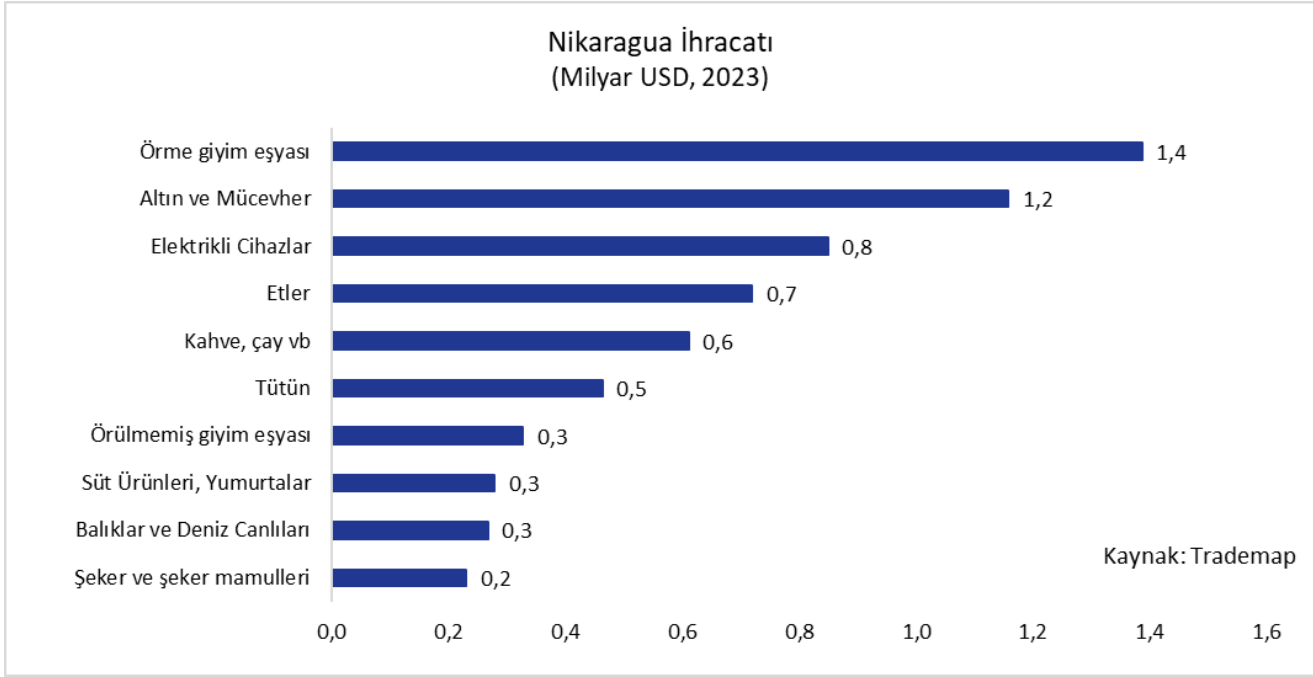

Nikaragua ihracatının %18,8'ini örme giyim eşyası, %15,7'sini ise altın ve mücevher sektöründen gerçekleştirmektedir. Elektrikli cihazlar, etler, kahve ve çay sektörleri ülkenin ihracatında öne çıkan diğer sektörlerdir.

ABD'ye örme giyim eşyası ihracatı %85'ini oluştururken Honduras diğer önemli ihrac ortağıdır.

Altın ve mücevher sektöründe, ABD ve Kanada'ya işlenmemiş altın ihracı 2015 yılında 400 milyon USD seviyesindeyken 2023 yılında 1 milyar 160 milyon USD seviyesine yükselmiştir.

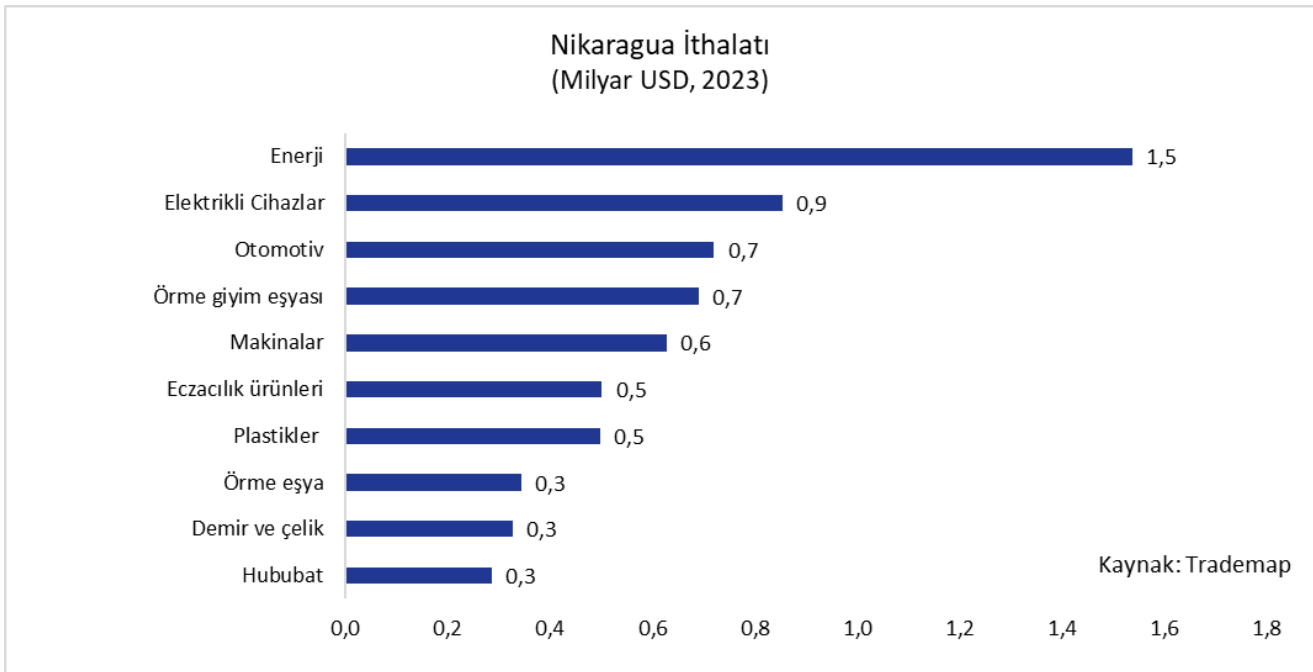
NİKARAGUA BİLGİ NOTU

Nikaragua ithalatının %13,5'ini enerji sektöründen gerçekleştirmektedir. Elektrikli cihazlar, otomotiv, örme giyim eşyası, makinalar ülke ithalatının dörtte birini oluşturmaktadır. 2014 yılında enerji ithalatının %40-45'ini Venezuela'dan karşılayan ülke takip eden yıllarda petrol ithalatının %80'ini ABD'den karşılamıştır.

Otomotiv sektöründe kamyonet, binek otomobiller ithalatın %65'ini oluştururken sektörden ithalatının yarısına yakını Arjantin, Çin ve Japonya'dan gerçekleştirmiştir.

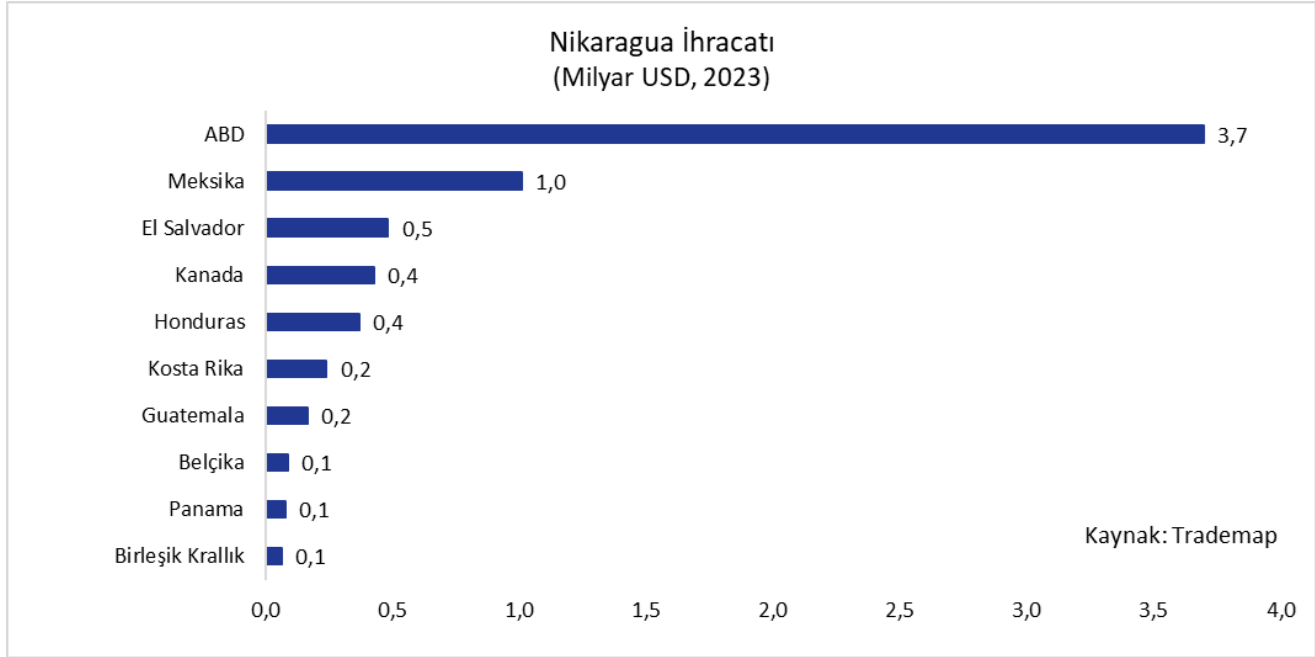
Örme giyim eşyası sektöründe Honduras ve Hindistan'dan gelen tişörtler, fanilalar, atletler, kaşkorseler ve diğer iç giyim eşyası; makinalar sektöründe mekanik küreyiciler, ekskavatörler ve küreyici yükleyiciler; eczacılık ürünleri sektöründe ise ambalajlanmış dozlandırılmış veya perakende satılacak şekilde ilaçlar öne çıkmaktadır.

NİKARAGUA BİLGİ NOTU

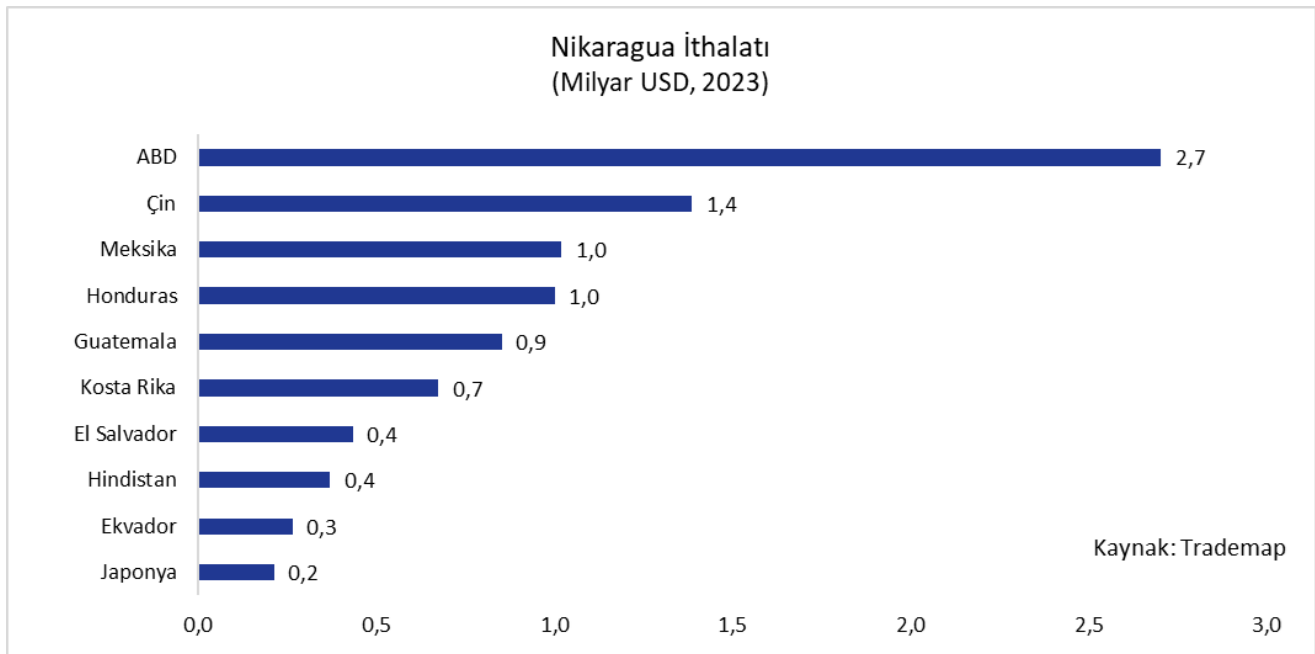

Nikaragua ihracatının yarısını ABD oluşturmaktadır. Örme giyim eşyası, altın ve mücevher, tütün mamulleri, örülmemiş giyim eşyası sektörleri ABD'ye ihracatta öne çıkmaktadır. Meksika'ya ihracatı 2015 yılında 500 milyon USD seviyesinden 2023 yılında 1 milyar USD'ye yükselmiştir. El Salvador, Kanada, Honduras ve Kosta Rika ülkenin ihracatında öne çıkan diğer ülkelerdir.

Nikaragua ithalatının dörtte birini ABD'den karşılamaktadır. ABD'den ithalatı 2014 ile 2023 arasında yılda ortalama 1,9 milyar USD olurken Çin'den ithalatı aynı dönemde 1,1 milyar USD olmuştur. Meksika, Honduras, Guatemala ve Kosta Rika'nın Nikaragua ithalatındaki toplam payı %30 seviyesindedir.

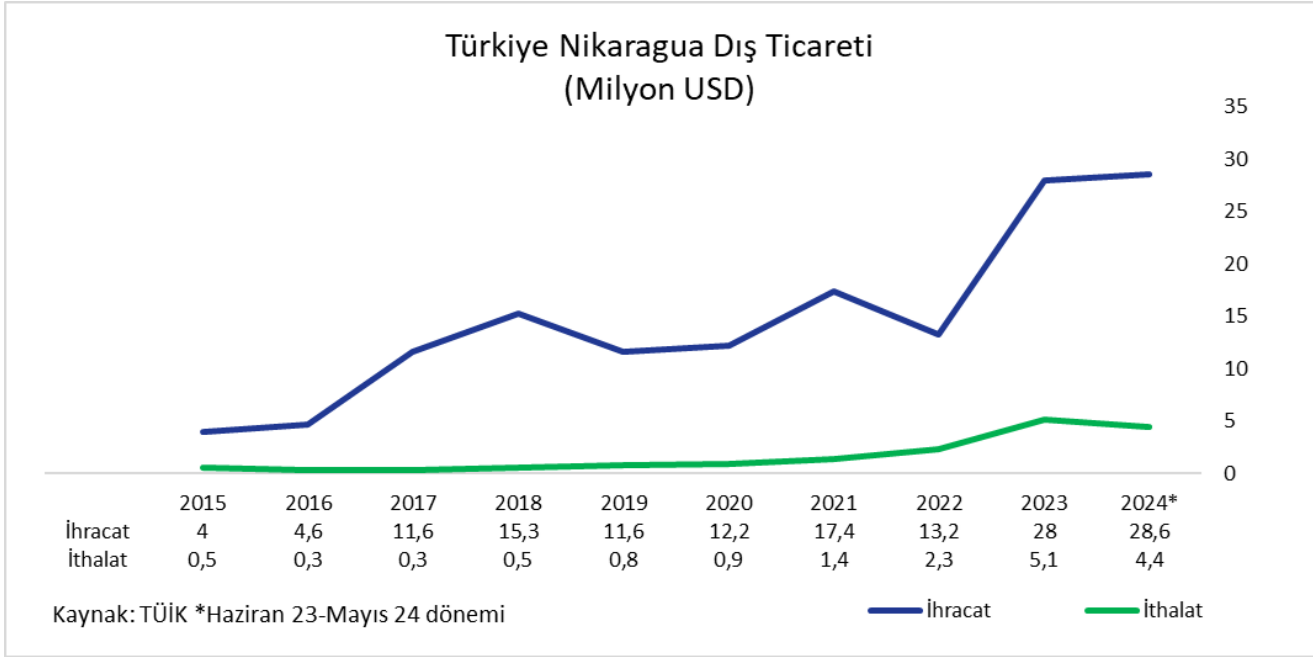
Türkiye'nin Nikaragua ithalatındaki payı 2015 yılında binde 1 seviyesindeyken 2023 yılında binde 3'e kadar yükselmiştir.

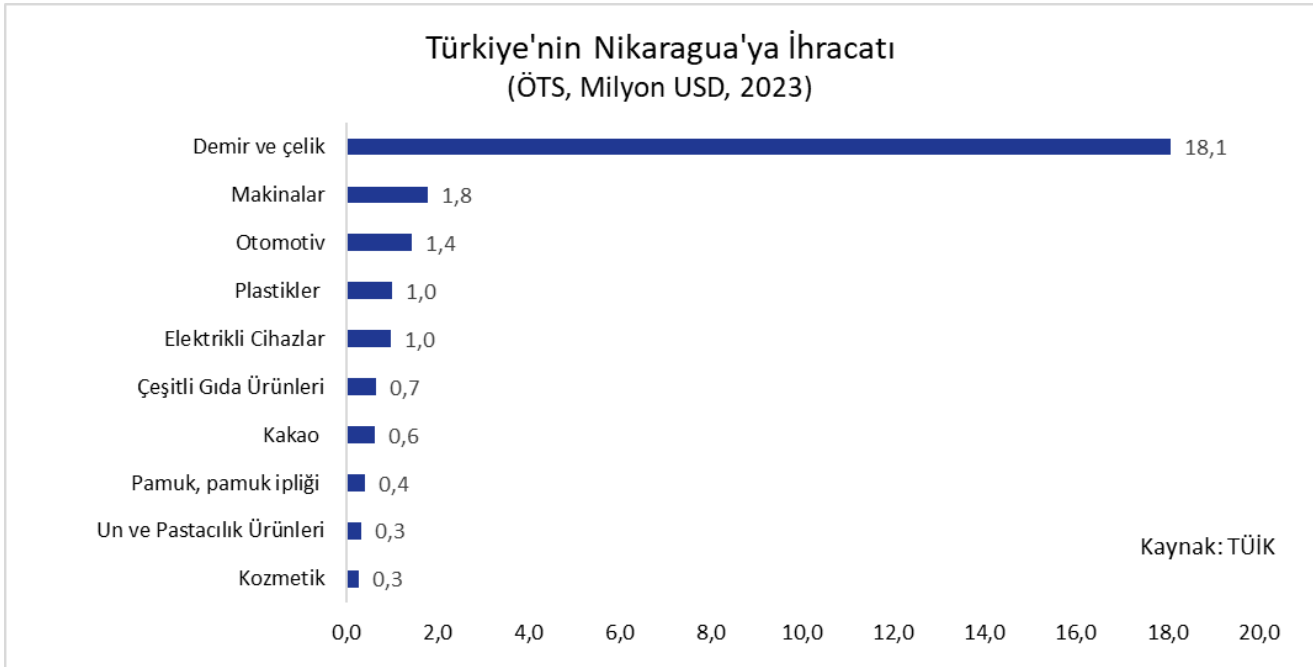

4. TÜRKİYE İLE DIŞ TİCARET

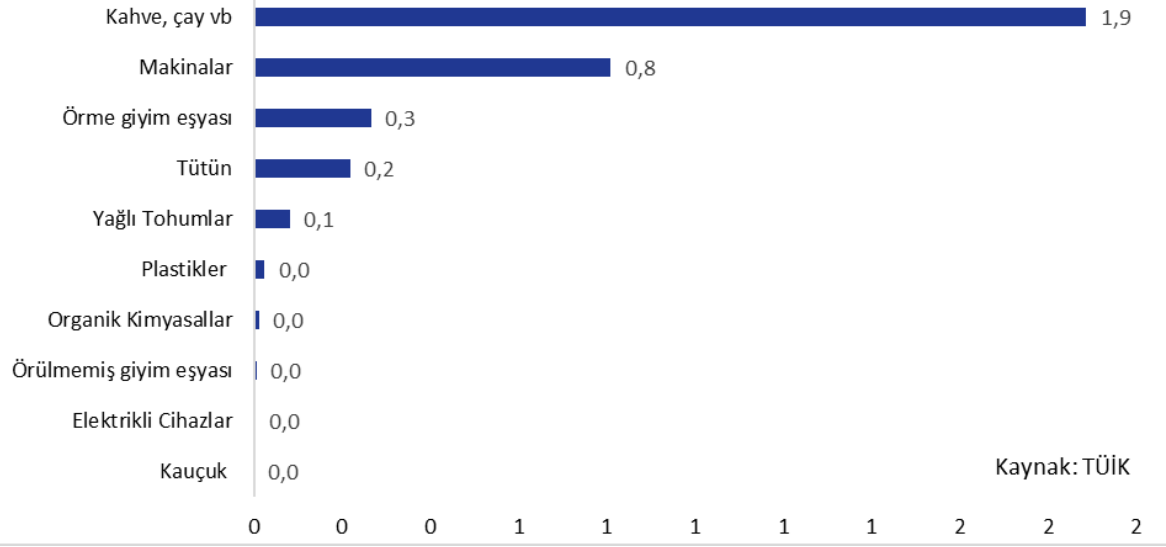
Türkiye Nikaragua ile dış ticaretinde net ihracatçıdır 2015 yılında 3,5 milyon USD olan dış ticaret fazlası 2023 yılında 22,9 milyon USD'ye, Haziran 2023 ile Mayıs 2024 arasındaki on iki aylık dönemde ise 24,2 milyon USD seviyesine yükselmiştir. İki ülke arasındaki dış ticaret hacmi 2015 yılında 4,5 milyon USD iken 2023 yıl sonunda 33,1 milyon USD'ye kadar çıkmıştır. Haziran 2023 ile Mayıs 2024 arasındaki dönemde ise 33 milyon USD olarak gerçekleşmiştir.

Türkiye'nin Nikaragua'ya ihracatında demir çelik sektörü başı çekmektedir. 2017 yılında 5 milyon USD olan demir çelik ihracatımız 2021 yılında 10 milyon USD olurken 2022 yılında 5 milyon USD civarına gerilemiş, 2023 yılında ise 18 milyon USD olmuştur. Türkiye'nin Nikaragua'dan ithalatında ise kahve ve çay sektörü öne çıkmaktadır.

NİKARAGUA BİLGİ NOTU

Türkiye'nin Nikaragua'dan İthalatı
(ÖTS, Milyon USD, 2023)

DIŞ EKONOMİK İLİŞKİLER KURULU

Huzur Mahallesi, Azerbaycan Caddesi Skyland Sky Office No: 4
B Blok Kat: 21-22 Seyrantepe 34485 Sarıyer/İstanbul

www.deik.org.tr • info@deik.org.tr

     deikiletisim | deikint